

ЭЖЭЛ НҮХЭД

Улаахан хүгшэн колхозойнгоо хонишон болохоор хори гаран жэл болоо. Хонидынь ходо эхирлэжэ, гайхалтайгаар үдөө юм. Энэ жэлдэ нэгэ халзахан түлгэнь гурбан хурьга гаргаба. Хонин гээшэмнай хоёр хүхэтэй амитан шуу. Гурбан хурьга гаргахадань, нэгэ хурьганиинь хүхэхэ хүхэгүй үлэшэбэ.

Улаахан хүгшэнэй Арсалан гэжэ хүбүүниинь малда ехэ мээхэй, мал бүхэниие хододоо эльбэдэг, эрхэлүүлдэг зантай байгаа. Тэрэ халзан түлгын гурбадахи хурьга тэжээжэ, мал болгохоб гээд, өөртөө даажа абаба.

Арсалан ехэ хүхюутэй, тэрээхэн хурьгаяа үдэшэ, үглөө бүхэндэ хүтэй хонидто заядажа тэжээдэг байгаа. Тэрэ хурьганиинь гэртэ байдаг хэн. Тиигээд мүн лэ Арсалан хүбүүнэй нёдондо тэжээхэн Барас гэжэ хүхэ нохойтой эжэлшэшэбэ.

Энэ хурьганиинь хаб харахан аад, мэрэ мэлшэгэрхэн толгойтой, моро морхогорхон хуса хамартай, бура буржагархан аад, саб сагаахан торгон нооһотой хэн. Арсалан энэ хурьгандаа Морхонсой гэжэ нэрэ үгэбэ.

Тэрэнь уданшьегүй нэрээ мэдэдэг боложо, „Морхонсой”, – гээд дуудахадань, маараад, гүйжэ ерэдэг болобо.

Морхонсой хурьган хүгжэжэ, томо болоходоо, ехэ тоомгүй, гүйхэ харайха, бэшэ хурьгадтай уулзахадаа, тэдэниие мүргэжэ айлгадаг, мүргэлдөөшэ хурьган болобо.

Барас нохойнь Морхонсой хурьганайнгаа хониндо заядуулаад, садхалан боложо, хажуудань ерээд, амаржа хэбтэхэдэнь, хүтэй хони хүхэжэ, мэлигэрхэн болошоһон хөөрхэн хоншоорыень зөөлэхэнөөр долёожо унтуулдаг хэн.

Нэгэтэ Морхонсой хурьган тоомоо таһаржа, ханза дээрэ гараад, дэбхэрэн наадажа байба. Улаахан хүгшэн уурлажа, гани болон, тэрээниие һабаагаар сохибо, тиихэдэнь Барас нохойнь Морхонсойгоо үмөөржэ, Улаахан

хүгшэндэ ур-ар гэхэн байгаа.

www.nomoihan.com